

[Bording.]

saadanne Foreninger Laan. Naar mit Parti i Udvalget har taget dette Standpunkt og stillet Ændringsforslag til det foreliggende Lovforslag, er det ingenlunde, fordi vi er uenige i Lovforslagets Princip, eller fordi vi paa nogen Maade vil hindre, at Lovforslaget kan komme til at hjælpe de Landboere, som der er Mening i at hjælpe. Nej, det er for at bidrage til, at Lovforslaget bliver bedre, end det hidtil har vist sig at være, bedre, end det vil blive, hvis ikke dette Ændringsforslag vedtages.

Vi er fremdeles Tilhængere af den Opfattelse, at Staten har en Pligt til og ogsaa kan hjælpe erhvervsdrivende gennem billige Laan, men vi er stadig af den Opfattelse, at denne Udlaansvirksomhed bør foregaa paa en fornuftig Maade. Vi har efter mit Skøn to Kategorier af Landmænd, som man kan hjælpe gennem saadanne Udlaan. Der er først dem, som er saaledes økonomisk stillede, at de nok kan klare deres Forpligtelser, hvis de kan faa et mindre Driftslaan til en billig Rente. Der er ingen Tvivl om, at for dem vil Lovforslaget være af betydelig Virkning i Henseende til at klare sig i Fremtiden, og der er ingen Uenighed mellem os og Flertallet om, at man bør tilstræbe at give saadanne Landmænd Laan. Men der er en anden Kategori, som der ogsaa kunde være Tale om at støtte med billige Laan; det er dem, som har saa megen Gæld, saa store økonomiske Forpligtelser, at man paa Forhaand kan sige sig selv, at det er umuligt for dem ved Forøgelse af deres Gæld selv gennem billige Driftslaan at klare sig i Fremtiden; for dem vil det kun betyde en Udsættelse af det Sammenbrud, som vil indtræffe før eller senere. Et Laan vil derfor ikke være nogen Hjælp for dem, men i Virkeligheden kun betyde en Udsættelse af Sammenbrudet en Tid, som kan blive meget byrdefuld for dem, og hvori de skal slaas med Prioriteter og Vanskeligheder. Men Sammenbrudet er sikkert alligevel. Derimod er der andre, som vil faa Fordel af Udlaan fra Statens Side til disse Mennesker, og det er deres Kreditorer, de Folk, som har Fordringer paa disse overprioriterede Landbrug, Kreditter, som man paa Forhaand kan sige sig selv i Virkeligheden er tabt, som det er fuldstændig utænkeligt at faa betalt. Derimod vil de Landmænd, man tænker at hjælpe, ikke faa nogen Hjælp; det eneste, de opnaar, er en Udsættelse. Det har hele Tiden været vor Opfattelse, at før man hjælper saadanne Landmænd, bør man gennemføre Foranstaltninger, hvorved deres Gælds-

byrder kan bringes ned til et Punkt, hvor der kan være Udsigt til, at de ved Hjælp af disse billige Driftslaan kan klare deres Vanskeligheder i Fremtiden.

En saadan Nedbringelse af Landbrugets Gældsbyrder var det Meningen der skulde gøres Forsøg paa at tilvejebringe ved det Forslag, der blev gennemført i Fjor om Akkordordning. Det har vist sig efter Ministerens Udtalelser ved første Behandling af Sagen, at denne Laanevirksomhed slet ikke har haft nogen Betydning, og Ministeren udtalte ogsaa, at han for sit Vedkommende ikke vilde være med til at gennemføre saadanne Ændringer i denne Lov, at den kom til at virke, skønt der indenfor Venstre aabenbart er ikke saa faa Medlemmer, som er af ganske samme Opfattelse som vi, at man burde tilstræbe saadanne Foranstaltninger. Det ærede Medlem Hr. Olav Olsen har gentagne Gange givet Udtryk for en saadan Opfattelse og har endnu saa sent som under Finanslovens første Behandling spurgt Ministeren, om han vilde være villig til at gennemføre Ændringer i Loven om Akkordordning, saaledes at den kunde komme til at virke bedre end hidtil, men det har Ministeren, som sagt, afvist. Hvis Landboerne vil stille sig paa det Standpunkt at danne Foreninger med solidarisk Ansvar af en Række solvente og en Del insolvente Landmænd og paatage sig Forpligtelser overfor de sidste for derefter igennem at opnaa Laan fra Statens Side, saaledes at ogsaa de sidste kan hjælpes, kan vi i og for sig ikke have noget imod det, skønt jeg i Virkeligheden har den Opfattelse, at det vil være mindre værd af de Grunde, jeg allerede har omtalt; naar Foreningen som saadan er solvent, i Stand til at tilbagebetale Laanet til Staten, kan man selvfølgelig ikke have noget imod, at de solvente hjælper de insolvente. Men der er under Sagens Behandling fremkommet Oplysninger om, at der søges dannet Foreninger af Landboere, som saa godt som alle sammen er insolvente, og Udlaan til saadanne Foreninger vil efter mit Skøn være alt for letsindige, thi derved opnaar man ikke det, der er Formaålet. Vi har derfor ment, det maatte være en Selvfølge, at man, før man foretog saadanne Udlaan, krævede en Undersøgelse af Foreningernes Muligheder for at tilbagebetale Laanet, en Undersøgelse af deres økonomiske Forhold, og jeg vil ogsaa tro, at det var hele Udvalgets Mening i Fjor. Men det er under Sagens Behandling her og i Udvalget blevet oplyst, at den højtærede Minister har det Standpunkt, at han enten ikke vil eller ikke kan foretage en saadan